

Του **Δημήτρη Σταμούλη**

Στην τέχνη της κυβερνητικής προπαγάνδας μνήθηκαν οι υπουργοί του ΣΥΡΙΖΑ και ανερυθρίαστα σερβίρουν με τη μορφή «ερωταπαντήσεων» την μνημονιακή πολιτική τους, επιχειρώντας να θολώσουν το τοπίο και να εξαπατήσουν τους ασφαλισμένους και τον ελληνικό λαό για το μέλλον του ασφαλιστικού συστήματος, των συντάξεων και των ασφαλιστικών εισφορών τους. Ας δούμε όμως πώς η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ επιχειρεί να περιτυλίξει την βαθιά αντιδραστική και αντεργατική ασφαλιστική ανατροπή που βρίσκεται σε εξέλιξη με την δημοσιοποίηση του προτεινόμενου σχεδίου Κατρούγκαλου.

1ος μύθος: «Βιωσιμότητα και εξορθολογισμός του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης»

«Ποτέ δεν ήταν ορθολογικό και δίκαιο και έχει πάψει και πριν από την κρίση να είναι οικονομικά βιώσιμο», λέει η αιτιολογική έκθεση του σχεδίου Κατρούγκαλου κατά τα πρότυπα του... ΟΟΣΑ. Δε μας λέει όμως η κυβέρνηση πώς φτάσαμε στη σημερινή χρεοκοπία των ταμείων. Ποιοι είναι υπεύθυνοι; Οι ασφαλισμένοι; Οι υψηλές συντάξεις που δίνονται; Οι πρόωρα συνταξιοδοτημένοι; Ας δούμε ορισμένα στοιχεία. Στο ΙΚΑ, το με διαφορά μεγαλύτερο Ταμείο της χώρας, η μέση σύνταξη διαμορφώνεται σε 705 ευρώ. Εάν μάλιστα δούμε τις συντάξεις του ΙΚΑ που αφορούν όσους δούλευαν στον ιδιωτικό τομέα, τότε η μέση σύνταξη διαμορφώνεται σε 639 ευρώ. Στο ΕΤΑΑ (μηχανικών, δικηγόρων, ιατρών κ.λπ.) η μέση σύνταξη διαμορφώνεται σε 840 ευρώ. Επίσης, το 25% των συνταξιούχων λαμβάνει κάτω από 500 ευρώ. Η μέση επικουρική σύνταξη που δίνει το ΕΤΕΑ διαμορφώνεται σε 181 ευρώ. Τα στοιχεία που συνήθως αποκρύπτονται από τις κυβερνήσεις -και τη σημερινή- την ΕΕ, το κεφάλαιο, δείχνουν ότι οι πραγματικές αιτίες χρεοκοπίας του ασφαλιστικού αφορούν τη σταθερή και για δεκαετίες λεηλασία των αποθεματικών του. Από την εποχή των θαλασσοδανείων έως τις πιο πρόσφατες κλοπές με τα κλεμμένα του PSI (που ήταν 14 δισ. ευρώ), τα δομημένα ομόλογα, το χρηματιστηριακό τζογάρισμα 3,5 δισ. ευρώ, τη γενικευμένη εισφοροδιαφυγή της εργοδοσίας, που υπολογίζεται σε 13 δισ. ευρώ. Αλλά και την υψηλή ανεργία, καθώς κάθε 1% αύξηση ανεργίας προκαλεί απώλειες 0,5 δισ. ευρώ, καθώς και τις άγριες περικοπές των μισθών. Για παράδειγμα, 6 δισ. ευρώ χάθηκαν μόνο το 2011 από τις μειώσεις μισθών σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

2ος μύθος: «Δε θα μειωθούν οι συντάξεις»

Από τον ίδιο τον προϋπολογισμό προκύπτει έλλειμμα στη συνταξιοδοτική δαπάνη ύψους 1,6 δισ. ευρώ τα οποία, προφανώς, θα πρέπει να καλυφθούν με ανάλογες περικοπές. Στη συνέντευξη τύπου της Παρασκευής, ο Γ. Κατρούγκαλος έκανε λόγο για μέτρα ύψους 600 εκατ. ευρώ, καθώς τόσο είναι όσα λείπουν φέτος από τα ταμεία. Όμως ακόμα και το ίδιο το σχέδιο της κυβέρνησης, στο άρθρο 48, μιλά ξεκάθαρα για μειώσεις μέχρι 20%, οι οποίες περνούν ολόκληρες, και από 20% και πάνω, θα καλύπτεται ένα μέρος τους (50%, 1/3, και ¼ έως το 2018).

Με βάση το νέο τρόπο υπολογισμού των συντάξεων, οι συντάξεις που θα αποδίδονται στο εξής, θα είναι μειωμένες σε σχέση με τις σημερινές, αλλά και σε σχέση με εκείνες που θα δίνονταν με το νόμο 3863/2010. Για παράδειγμα, με το παλιό σύστημα, ένας μισθωτός με 35ετία με μισθό την τελευταία πενταετία γύρω στα 1.500 ευρώ, το ποσοστό αναπλήρωσης ήταν 70% και η αποδιδόμενη σύνταξη 1.040 ευρώ. Με το νέο σύστημα, επειδή πλέον θα υπολογίζονται οι μισθοί όλου του εργαζόμενου βίου και όχι της τελευταίας μόνο πενταετίας, ο συντάξιμος μισθός του εργαζόμενου θα είναι μόλις 1.026 ευρώ. Το ποσοστό αναπλήρωσης από το 70%, με βάση την κυβερνητική πρόταση θα είναι για τα 35 χρόνια

ασφάλισης, μόλις 38,68%! Έτσι, το ποσό της ανταποδοτικής σύνταξης θα είναι μόλις 396 ευρώ. Η προσθήκη σε αυτό το ποσό της «εθνικής» σύνταξης των 384 ευρώ οδηγεί σε τελικό ποσό σύνταξης στα 780 ευρώ! Δηλαδή, η σύνταξη που βγαίνει με το νέο σύστημα είναι μειωμένη κατά 25%!

Όσον αφορά τις επικουρικές συντάξεις, το ποσοστό αναπλήρωσης καθορίζεται σε 0,45% για κάθε χρόνο ασφάλισης. Δηλαδή, για να πιάσει κάποιος το προηγούμενο ποσοστό αναπλήρωσης που ήταν 20%, θα πρέπει να δουλεύει 44,5 χρόνια! Επίσης, το 20% υπολογιζόταν επί του τελευταίου συντάξιμου μισθού, αν δούλευε στο Δημόσιο, ή επί του μέσου όρου των συντάξιμων αποδοχών της καλύτερης πενταετίας των τελευταίων 10 χρόνων στον ιδιωτικό τομέα. Τώρα θα υπολογίζεται επί του μέσου όρου των συντάξιμων αποδοχών όλου του εργασιμου βίου.

3ος μύθος: «Διαγενεακή αλληλεγγύη»

«Ευθύνη μας είναι να διασφαλίσουμε τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού, το χρωστάμε στις επόμενες γενιές» δήλωσε ο Α. Τσίπρας, ενώ ο Δ. Παπαδημούλης είπε «να διασφαλίσουμε ότι θα παίρνουν και τα παιδιά μας σύνταξη και όχι στις επόμενες εκλογές!» Ο αρμόδιος υπουργός Εργασίας, από τη μεριά του, διάνθισε τον αντεργατικό οδοστρωτήρα με ολίγον από «ισονομία και δικαιοσύνη» και μάλιστα...διαγενεακή. Εάν οι εργαζόμενοι με 35 έτη ασφάλισης θα λάβουν συντάξεις πετσοκομμένες ως και 30%, η μεγάλη σφαγή θα γίνει στις νέες γενιές ασφαλισμένων. Κι αυτό γιατί οι νέοι εργαζόμενοι βιώνουν την τεράστια ανεργία, την υποαπασχόληση, την ελαστική και τη μαύρη εργασία, με αποτέλεσμα το τμήμα της «ανταποδοτικής σύνταξης» να είναι μηδαμινό. Στην περίπτωση 15ετίας, που είναι σήμερα το όριο για να βγει κάποιος στη σύνταξη (4.500 ένσημα), το ποσοστό αναπλήρωσης της ανταποδοτικής σύνταξης θα είναι μόλις 12%. Δηλαδή, σε έναν συντάξιμο μισθό των 1.000 ευρώ, το ανταποδοτικό τμήμα θα ανέρχεται μόλις στα 120 ευρώ! Αλλά και αυτός ο μισθός είναι όνειρο θερινής νυχτός για τους σημερινούς νέους εργαζόμενους. Επομένως, το 12% της ανταποδοτικής θα υπολογίζεται σε πολύ μικρότερους συντάξιμους μισθούς και θα οδηγεί κυριολεκτικά σε συντάξεις πείνας. Επιπλέον, στο άρθρο 7, αναφέρεται ότι «η Εθνική Σύνταξη καταβάλλεται σε όλους, όσοι διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα για τουλάχιστον 15 έτη». Και πιο κάτω αποκαλύπτεται ότι αυτό δεν θα αρκεί για να λάβει κανείς τα πολυδιαφημισμένα 384 ευρώ: «Το ποσό της (σ.σ. εθνικής σύνταξης) μειώνεται για τους συνταξιούχους λόγω γήρατος κατά 1/40 για κάθε χρόνο που υπολείπεται των 40 ετών διαμονής στην Ελλάδα...».

4ος μύθος: «Ο μέσος αυτοαπασχολούμενος θα έχει σημαντική ελάφρυνση στις εισφορές του»

Αντίθετα, σημαντικές θα είναι οι αυξήσεις στις ασφαλιστικές εισφορές των αυτοαπασχολούμενων με μπλοκάκι, που κατά βάση είναι εργαζόμενοι, αλλά και των αγροτών. Για τους αγρότες, ανεξάρτητα από το χρόνο υπαγωγής στην ασφάλιση, οι εισφορές τους για κύρια σύνταξη αυξάνονται σταδιακά από το 7% σήμερα στο 20% το 2019. Τα νέα αυξημένα ποσοστά, που θα αρχίσουν να εφαρμόζονται αναδρομικά από το δεύτερο εξάμηνο του 2015, θα υπολογίζονται στη βάση του καθαρού φορολογητέου εισοδήματος από την αγροτική δραστηριότητα του προηγούμενου έτους. Κατώτατο ασφαλιστέο εισόδημα για τους αγρότες ορίζονται τα 468,8 ευρώ το μήνα. Δηλαδή, η μηνιαία εισφορά του αγρότη δεν μπορεί να είναι κάτω από 93 ευρώ και για ζευγάρι που απασχολείται στο κοινό αγροτικό νοικοκυριό θα είναι 190 ευρώ.

Για τους ασφαλισμένους του ΕΤΑΑ και του ΟΑΕΕ, από 1/1/2017 προβλέπεται μηνιαία ασφαλιστική εισφορά, για τον κλάδο σύνταξης, ύψους 20% επί του μηνιαίου εισοδήματός τους. Πάντως σε καμία περίπτωση η μηνιαία ασφαλιστική εισφορά του αυτοαπασχολούμενου δεν μπορεί να είναι χαμηλότερη από το 20% του κατώτερου μισθού, δηλαδή 117 ευρώ. Εάν ήδη χιλιάδες αυτοαπασχολούμενοι μηχανικοί, γιατροί, εκπαιδευτικοί κ.α. δυσκολεύονται να ασφαλιστούν, πλέον θα πεταχτούν εκτός ασφάλισης ή θα οδηγηθούν σε λουκέτο και ανεργία. Το νομοσχέδιο Κατρούγκαλου από το 2017, προβλέπει εκτίναξη των εισφορών στα ύψη, καθώς θα υπολογίζονται με συντελεστή 38,5 % επί του εισοδήματος και συγκεκριμένα: 20% επί του εισοδήματος για τον κλάδο της σύνταξης και 6,95% για τον κλάδο υγείας, 7,5% για επικουρικό ταμείο και 4% για εφάπαξ. Προβλέπεται επίσης + 10 € το μήνα υπέρ κάποιου ανύπαρκτου ταμείου

ανεργίας... Σε όλα τα παραπάνω προστίθενται φόρος εισοδήματος 26%, τέλος επιτηδεύματος 650-1000 ευρώ και εισφορά αλληλεγγύης 0,7-6%. Την Παρασκευή ο Γ. Κατρούγκαλος ανακοίνωσε έναν ελιγμό για όσους εργάζονται με «μπλοκάκι»: Θα πληρώνουν το 6,5% και το υπόλοιπο 13,5% ο εργοδότης. Δεν έπεισε όμως για το πώς θα αποδεχτεί ο εργοδότης να πληρώνει αυτός το ποσοστό αυτό και ότι δε θα το μετακυλίσει στον εργαζόμενο.

5ος μύθος: «Αξιοποίηση περιουσίας των ταμείων»

Η κυβέρνηση θεσπίζει δύο επίσης δύο νέες ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης και ξεπουλήματος της οποίας περιουσίας έχει απομείνει στα ταμεία. Συγκεκριμένα, ιδρύεται η ΕΔΑΠΑΣΟ ΑΕ για την διαχείριση της ακίνητης περιουσίας (αρμοδιότητά της και η εκποίηση ακινήτων), και η ΑΕΚΑΔΑΚΟ ΑΕ η οποία ανάμεσα στους σκοπούς της θα έχει την αγορά και πώληση κινητών αξιών.

6ος μύθος: «Επινόηση προσωπική διαφορά»

Η επινόηση της λεγόμενης προσωπικής διαφοράς είναι μια επιτομή στην εξαπάτηση των νυν συνταξιούχων. Ας δούμε τι λέει ο Γ. Κατρούγκαλος: Κάποιος παίρνει σήμερα σύνταξη 1.000 ευρώ. Με τους ίδιους ακριβώς όρους, μετά την ψήφιση του νόμου, η σύνταξη περικόπτεται σε 920 ευρώ. Τι θα γίνει σε αυτή την περίπτωση; Το κράτος συνεχίζει να καταβάλλει τη σύνταξη αυτή όπως έχει σήμερα (1.000 ευρώ). Η διαφορά των 80 ευρώ ονομάζεται προσωπική διαφορά. Η κυβέρνηση σκαρφίστηκε, προκειμένου να μετριάσει τις αντιδράσεις, να «παγώσει» τις -ήδη πετσοκομμένες κατά 40%- συντάξεις που θα μειώσει 20% περαιτέρω, μέχρι το τέλος του προγράμματος προσαρμογής. Εάν η διαφορά είναι μεγαλύτερη του 20%, τότε θα καταβάλει η ίδια μέρος αυτής της «διαφοράς». Μετά τον Ιούλιο του 2018, θα αρχίσουν να φαίνονται οι τελικές μειώσεις! Η κυβέρνηση παραδέχεται ότι «δεν μπορούμε να υποσχεθούμε την αύξησή τους».

7ος μύθος: «Ρήτρα βιωσιμότητας αντί ρήτρας μηδενικών ελλειμμάτων»

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ κατηγορεί ότι ΝΔ-ΠΑΣΟΚ συμφώνησαν με τη ρήτρα μηδενικού ελλείμματος, που οδηγούσε νομοτελειακά στην εξαύλωση των επικουρικών συντάξεων. Σε αντιπαράθεση, υποτίθεται ότι λανσάρει τη λεγόμενη ρήτρα βιωσιμότητας, η οποία όμως είναι μια κοροϊδία. Πρόκειται για μια γενικόλογη «δυνατότητα να αξιοποιηθεί η περιουσία του ΕΤΕΑ», σε συνδυασμό όμως με αύξηση των εισφορών 1,5%. Έτσι, από 1/1/2016 και μέχρι 31/12/2018, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς στο ΕΤΕΑ όλων των μισθωτών ασφαλισμένων, καθορίζεται σε ποσοστό 3,5% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 4% για τον εργοδότη, από 3% και 3% σήμερα. Το ποσό της καταβαλλόμενης σύνταξης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 50, θα διαμορφώνεται με βάση και δημογραφικά δεδομένα (πίνακες θνησιμότητας), δηλαδή δεν θα πρόκειται για μια σταθερή σύνταξη, αλλά θα υπόκειται διαρκώς σε επαν-υπολογισμούς και περικοπές.

8ος μύθος: Ενίσχυση ανασφάλιστων υπερήλικων

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ σταδιακά καταργεί το ΕΚΑΣ σε δεκάδες χιλιάδες δικαιούχους χαμηλοσυνταξιούχους, υποσχόμενη ότι θα το αντικαταστήσει με το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Υπερηλικών καλύπτοντας και τους ανασφάλιστους υπερήλικες. Πρόκειται όμως για το χρύσωμα του χαπιού. Μετά το 2019 δεν θα καταβάλλεται σε κανέναν συνταξιούχο ΕΚΑΣ και συνολικά οι χαμηλοσυνταξιούχοι χάνουν περίπου 1 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση. Όσον αφορά τα όρια για τους δικαιούχους ΕΚΑΥ είναι συνολικό ατομικό ετήσιο εισόδημα 4.320 ή 360 ευρώ το μήνα. Πρόκειται για μέτρο που απλώς δρα ενισχυτικά στις πιο ακραίες περιπτώσεις φτώχειας και αποκλεισμού.

Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΠΡΙΝ, 10/1/2016